

Regeringens proposition till Riksdagen om temporär förlängning av giltighetstiden för donationsavdraget för fysiska personer

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLLI

I denna proposition föreslås det att ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen ska ändras så att giltighetstiden för det donationsavdrag för fysiska personer, som är avsett att vara tidsbegränsat, ska förlängas med ett år. Samtidigt föreslås att ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 16 § i lagen om beskattningsförfarande ändras på motsvarande sätt.

Fysiska personer och dödsbon ska ännu i beskattningen för 2011 från sin förvärvsinkomst få dra av en penningdonation på minst

850 euro och högst 250 000 euro som gjorts för att främja vetenskap eller konst till ett universitet eller en högskola.

Med stöd av lagen om beskattningsförfarande ska universitet och högskolor lämna behövliga uppgifter till Skatteförvaltningen om de har fått en donation som är avdragbar.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2011 och gälla till utgången av 2011.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

1.1 Lagen om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

Till inkomstskattelagen (1535/1992) fogades genom lagen om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen (946/2008) temporärt en ny 98 a §, som gäller donationsavdrag för fysiska personer. Bestämmelsen tillämpas vid beskattningen för åren 2009 och 2010. Fysiska personer och dödsbon får i beskattningen från sin nettoförvärvsinkomst dra av en penningdonation som gjorts för att främja vetenskap eller konst till ett universitet eller en högskola inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som får offentlig finansiering. Donationstagare kan även vara en universitetsfond i anknytning till dessa. Donationer på minst 850 euro och högst 250 000 euro är avdragsgilla. Gränserna i euro för när en donation är avdragsgill är gåvotagar-specifika, och de är i samma storleksklass som de som tillämpas på beskattningen av samfund. Bestämmelsen gäller även donationer som gjorts till ett universitet eller en högskola inom Europeiska ekonomiska samar-

betsområdet som får offentlig finansiering samt till universitetsfonder i anknytning till dessa på ett sätt som motsvarar tillämpningsområdet för det donationsavdrag som gäller samfund. Enligt förordningen om högskolornas examenssystem (464/1998) är även yrkeshögskolorna högskolor, och därför har donationer till dem omfattats av donationsavdraget.

Det tidsbegränsade donationsavdraget för fysiska personer fogades till inkomstskattelagen i samband med universitetsreformen. Efter det att universitetens och högskolornas ställning ändrades från statliga räkenskapsverk till självständiga offentligrättsliga inrättningar ansvarar staten inte längre för deras soliditet, fastän den deltar i finansieringen av verksamheten. Det ansågs att donationsavdraget kunde vara ett incitament för privat finansiering. Utan det tidsbegränsade donationsavdraget har fysiska personer och dödsbon i beskattningen kunnat dra av endast utgifter som föranletts av förvärvande och bibehållande av beskattningsbar inkomst. Övriga kostnader är i regel inte avdragsgilla i beskattningen.

Staten kapitaliserar universiteten för att trygga en tillräcklig likviditet, soliditet och kreditvärdighet. Staten har beredskap att överlåta 500 miljoner euro till kapital för Stiftelsen för Aalto-högskolan förutsatt att de övriga finansörerna anvisar minst 200 miljoner euro för ändamålet. Som statlig andel i Tammerfors tekniska universitets stiftelse-tillgångar anvisas sammanlagt 125 miljoner euro, förutsatt att de övriga finansörerna för-binder sig att investera minst 50 miljoner euro. Dessutom staten bereder sig att under åren 2010–2011 göra finansiella investeringar i de universitet som är offentligrättsliga inrättningar i förhållande till de kapitalplaceringar som de erhållit från privata investerare. Villkoret är att det privata kapital som universiteten samlat in uppgår till minst en miljon euro. Enligt det ursprungliga beslut upphör för andra än Tammerfors tekniska universitets stiftelses del den medelinsamlingstid som berättigar till statlig medfinansiering i slutet av 2010, men medelinsamlingstiden har förlängts med sex månader till den 30 juni 2011. Medelinsamlingstiden för Tammerfors tekniska universitets stiftelse pågår till slutet av 2011. Universitetens och högskolornas medelanskaffning är således beroende av finansiering från olika aktörer. Därför föreslås det att bestämmelsens giltighetstid ska förlängas med ett år, dvs. till utgången av 2011. Det föreslås att ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen ska ändras så att giltighetstiden för den 98 a § som temporärt fogats till lagen i stället för år 2010 ska löpa ut år 2011.

Precis som för närvarande ska bestämmelsen avgränsas till att gälla endast donationer som gjorts för att främja vetenskap eller konst till ett universitet eller en högskola inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som får offentlig finansiering. Avdragsrätten ska gälla donationer som har gjorts inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och därför är det viktigt att den bevaras i begränsad och noggrant avgränsad form. En omfattande avdragsrätt är problematisk ur övervakningens synvinkel. I de europeiska stater där donationer är avdragbara i högre utsträckning än i Finland har man redan stött på många problem som en följd av den om-

fattande avdragsrätten. I synnerhet utländska föreningar är förknippade med många risker med övervakningen som bl.a. hänför sig till bedrägerier, skattebrott, penningtvätt och risken för att avdragbara donationer används för finansiering av terrorism. Därför kan det inte anses vara ändamålsenligt att genom beskattningen stödja donationer som gjorts till andra institutioner eller för något annat ändamål.

Det är inte fråga om att minska den skattskyldiges utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande, utan om ett incitament som hänför sig särskilt till universitetsreformen i syfte att öka den privata finansieringen till universiteten. Enligt 118 § 2 mom. i inkomstskattelagen avses med förlust inom förvärvsinkomstslaget det belopp varmed summan av den skattskyldiges avdrag för förvärvsinkomsternas förvärvande eller bibehållande under skatteåret överstiger beloppet av hans skattepliktiga förvärvsinkomster. Eftersom det inte är fråga om ett sådant avdrag som avses i 118 § 2 mom. i inkomstskattelagen beaktas donationsavdraget inte när förlusten inom förvärvsinkomstslaget beräknas. Donationsavdraget för fysiska personer ska göras i stats- och kommunalbeskattningen från den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst.

1.2 Lagen om temporär ändring av 16 § i lagen om beskattningsförfarande

Inkomstbeskattningen av fysiska personer grundar sig på information som samlas in av utomstående och på en förhandsifylld skattedeklaration som på basis av nämnda information skickats till den skattskyldige. Bestämmelser om utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag finns i 16 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). I samband med att det föreskrevs om donationsavdraget fogades till paragrafen en temporär bestämmelse enligt vilken universitet eller högskolor ska lämna uppgifter till Skatteförvaltningen, om de har fått en donation som är avdragbar enligt 98 a § i inkomstskattelagen. För att behövliga uppgifter ska lämnas även nästa år, ändras ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 16 § i lagen om beskattningsförfarande (947/2008) så att bestäm-

melsen också gäller uppgifter som lämnas år 2011.

2 Propositionens konsekvenser

En förlängning av giltighetstiden för donationsavdraget sänker skatteintäkterna år 2011 med knappt en miljon euro. År 2009 gjorde ca 300 fysiska personer en avdragsgill donation och det sammanlagda värdet av donationerna uppgick till ca 3,7 miljoner euro. Det tidsbegränsade donationsavdraget har uppmuntrat personer att göra donationer just under nämnda år. Således kan man anta att den minskande effekt som avdraget har på skatteintäkterna är högst av samma storleksordning som under tidigare år eller något mindre.

Förslaget sänker kommunernas skatteintäkter, men den förlust av skatteintäkter som orsakas kommunerna har kompenserats via statsandelssystemet i samband med att den temporära lagen stiftades. Kompensationen ska genomföras också år 2011.

Avdraget medför i viss mån tilläggsarbete för Skatteförvaltningen. Den skyldighet att

lämna uppgifter som hör ihop med donationer ökar också något det administrativa arbetet vid de universitet och högskolor som tar emot donationer.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2011 och gälla till utgången av 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring och temporär ändring av inkomstkattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring och temporär ändring av inkomstkattelagen (946/2008) ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009. dock endast vid beskattningen för 2009—
Lagens 98 a § gäller till och med den 31 de- 2011.
cember 2011.

Lagen tillämpas första gången vid beskatt- Denna lag träder i kraft den 20 .
ningen för 2009. Lagens 98 a § tillämpas

2.**Lag****om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 16 § i lagen om
beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporär ändring av 16 § i lagen om beskattningsförfarande (947/2008)
ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009
och gäller till och med den 31 december 2011. Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas på de uppgifter som lämnas för 2009–2011.

Helsingfors den 19 november 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

1.**Lag****om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen (946/2008) ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Gällande lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009. Lagens 98 a § gäller till och med den 31 december 2010.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2009, dock så att 98 a § endast tillämpas vid beskattningen för 2009 och 2010.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009. Lagens 98 a § gäller till och med den 31 december 2011.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2009. *Lagens* 98 a § tillämpas *dock* endast vid beskattningen för 2009—2011.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.**Lag****om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 16 § i lagen om
beskattningsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporär ändring av 16 § i lagen om beskattningsförfarande (947/2008)
ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Gällande lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009
och gäller till och med den 31 december
2010.

Lagen tillämpas på de uppgifter som läm-
nas för 2009 och 2010.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009
och gäller till och med den 31 december
2011.

Lagen tillämpas på de uppgifter som läm-
nas för 2009—2011.

Denna lag träder i kraft den 20 .
